2026/1153

26.5.2026 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2026/1153 НА СЪВЕТА

от 22 май 2026 година

относно мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира за оказване на подкрепа на въоръжените сили на Албания

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 41, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) С Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета [1] е създаден Европейският механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) за финансиране от държавите членки на действия на Съюза в рамките на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) за опазване на мира, предотвратяване на конфликти и укрепване на международната сигурност съгласно член 21, параграф 2, буква в) от Договора. По-специално, съгласно член 1, параграф 2 от Решение (ОВППС) 2021/509 ЕМПМ се използва за финансиране на мерки за помощ, например действия за укрепване на капацитета на трети държави и регионални и международни организации, свързани с военни въпроси и въпроси на отбраната.

(2) Съюзът е поел ангажимент за поддържане на тесни взаимоотношения в подкрепа на силна, независима и просперираща Албания въз основа на Споразумението за стабилизиране и асоцииране, което беше подписано през 2006 г. и влезе в сила през 2009 г., и преговорите за присъединяване с Албания, които започнаха през 2022 г.

(3) Съюзът приветства Албания за последователните предприемани действия на пълно привеждане в съответствие с ОВППС и признава приноса на Албания към общата политика на Съюза за сигурност и отбрана (ОПСО), включително засиленото ѝ участие в мисии и операции по линия на ОПСО и в силите на Съюза за бързо реагиране в рамките на капацитета за бързо разгръщане.

(4) На 21 март 2022 г. Съюзът одобри Стратегическия компас с цел да се превърне в по-силен и по-способен гарант на сигурността, включително чрез засиленото използване на ЕМПМ в подкрепа на военните и отбранителните способности на партньорите.

(5) В Декларацията от Брюксел от срещата на върха между ЕС и Западните Балкани от 17 декември 2025 г. лидерите на Съюза и неговите държави членки, в консултация с лидерите от Западните Балкани, потвърдиха отново ангажимента си за по-нататъшна подкрепа за региона по линия на ЕМПМ.

(6) На 30 януари 2026 г. върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност получи искане от Албания Съюзът да подпомогне албанските въоръжени сили за подобряване на тяхната оперативна ефективност.

(7) Мерките за помощ трябва да се изпълняват, като се отчитат принципите и изискванията, предвидени в Решение (ОВППС) 2021/509, по-специално спазването на Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета [2], и в съответствие с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

[1] Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета от 22 март 2021 г. за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира и за отмяна на Решение (ОВППС) 2015/528 (ОВ L 102, 24.3.2021 г., стр. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

[2] Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(8) Съветът заявява отново решимостта си да защитава, утвърждава и спазва правата на човека, основните свободи и демократичните принципи, както и да укрепва принципите на правовата държава и доброто управление в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации, с Всеобщата декларация за правата на човека и с международното право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Създаване, цели, обхват и продължителност

1. Създава се мярка за помощ (наричана по-нататък „мярката за помощ“) в полза на Албания (наричана по-нататък „бенефициерът“), която ще се финансира по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ).

2. Целите на мярката за помощ са:

а) засилване на сътрудничеството между Съюза и Албания в областта на сигурността и отбраната;

б) принос за укрепване на капацитета в областта на сигурността и отбраната на албанските въоръжени сили, за подобряване на националната сигурност и устойчивост, и съответно по-добра защита на цивилното население при кризи и извънредни ситуации;

в) укрепване на потенциала на Албания за участие в мисии и операции на Съюза по линия на общата политика за сигурност и отбрана и рамката за капацитета за бързо разгръщане.

3. За постигането на целите, определени в параграф 2, с мярката за помощ се финансират следните видове оборудване, което не е предназначено за производване на смъртоносна сила:

а) тактически превозни средства;

б) подвижен кран;

в) системи за камиони и ремаркета;

г) товарачни машини с обратна лопата;

д) инженерни превозни средства; и

е) леки бронирани многофункционални превозни средства.

С мярката за помощ се финансират и свързани с тях материали и услуги, включително обучение в областта на техниката, оперативността и поддръжката, когато е необходимо.

4. Продължителността на мярката за помощ е 36 месеца, считано от датата на приемане на настоящото решение.

Член 2

Финансови правила

1. Референтната сума, предназначена за покриване на разходите, свързани с мярката за помощ, е в размер на 21 000 000 EUR.

2. Управлението на всички разходи се извършва в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 и правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

Член 3

Договорености с бенефициера

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) постига необходимите договорености с бенефициера, за да се гарантира, че последният спазва изискванията и условията, установени с настоящото решение, като условие за предоставянето на подкрепа по линия на мярката за помощ.

2. Договореностите, посочени в параграф 1, включват разпоредби, задължаващи бенефициера да гарантира:

а) спазването от страна на частите на въоръжените сили на Албания, получаващи подкрепа по мярката за помощ, на съответното международно право, по-специално на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;

б) правилното и ефикасно използване на активите, предоставени по линия на мярката за помощ, за целите, за които са предоставени;

в) достатъчната поддръжка на активите, предоставени по линия на мярката за помощ, за да се гарантират тяхната използваемост и оперативна наличност през целия им жизнен цикъл;

г) предотвратяване на изгубването или на прехвърлянето на активи, предоставени по линия на мярката за помощ, на лица или образувания извън посочените в тези договорености.

3. Договореностите, посочени в параграф 1, включват разпоредби относно спирането и прекратяването на подкрепата по мярката за помощ, в случай че се установи, че бенефициерът е нарушил задълженията, установени в параграф 2.

Член 4

Изпълнение

1. Върховният представител отговаря за осигуряване на изпълнението на настоящото решение в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509, както и с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ, и с интегрираната методологична рамка за оценяване и определяне на необходимите мерки и контрол по отношение на мерките за помощ по линия на ЕМПМ.

2. Изпълнението на дейностите, посочени в член 1, параграф 3, се извършва от *Agenzia Industrie Difesa*.

Член 5

Мониторинг, контрол и оценка

1. Върховният представител осъществява мониторинг на спазването от страна на бенефициера на задълженията, установени в член 3. Този мониторинг се използва за осигуряване на осведоменост за контекста и рисковете от нарушаване на задълженията, установени в член 3, и за принос към предотвратяването на такива нарушения, включително на нарушения на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право от частите на албанските въоръжени сили, получаващи подкрепа по мярката за помощ.

2. Контролът след доставяне на оборудването и материалите се организира, както следва:

а) проверка на доставките, при която сертификатите за доставка по линия на ЕМПМ се подписват от силите – крайни ползватели, при прехвърлянето на собствеността;

б) докладване за инвентаризацията, при което бенефициерът трябва да докладва ежегодно за инвентаризацията на определените елементи, докато Комитетът по политика и сигурност (КПС) счете, че повече не е необходимо такова докладване;

в) посещения на място, при които при поискване бенефициерът предоставя на върховния представител и на одиторите на ЕМПМ достъп за извършване на проверки на място и одити по линия на ЕМПМ.

3. След приключване на изпълнението на мярката за помощ върховният представител извършва окончателна оценка, за да се прецени дали мярката за помощ е допринесла за постигането на целите, определени в член 1, параграф 2.

Член 6

Докладване

По време на изпълнението върховният представител представя на КПС шестмесечни доклади за изпълнението на мярката за помощ в съответствие с член 63 от Решение (ОВППС) 2021/509. Администраторът за мерките за помощ информира редовно Комитета на механизма, създаден с Решение (ОВППС) 2021/509, относно изпълнението на приходите и разходите в съответствие с член 38 от посоченото решение, включително като предоставя информация за участващите доставчици и подизпълнители.

Член 7

Спиране и прекратяване

1. КПС може да реши в съответствие с член 64 от Решение (ОВППС) 2021/509 да спре изцяло или частично изпълнението на мярката за помощ.

2. КПС може да препоръча на Съвета да прекрати мярката за помощ.

Член 8

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня на неговото приемане.

Съставено в Брюксел на 22 май 2026 година.

За Съвета

Председател

M. DAMIANOS